

Kolpašský hlásnik

Noviny obce Banský Studenec www.banskystudenec.sk vydanie 2/2016

Fašiangy - symbol veselosti, zábavy, hodovania a pitia. Také boli fašiangy v minulosti a také sú v redukovanej podobe takmer vo všetkých regiónoch Slovenska i dnes. Fašiangové obdobie sa vlastne začína už v čase od Troch Kráľov a trvá do popolcovej stredy. Je v podstate obdobím prechodu od zimy k jari. Po ňom nasleduje čas štyridsaťdňového pôstu.

Zároveň sú príležitosťou pre tradičné kultúrno - spoločenské stretnutia a deti v tomto období obľubujú karnevaly. V niektorých vidieckych lokalitách si záver fašiangov dodnes zachováva svoju špecifickú atmosféru. Napríklad aj pochovávanie basy zostáva stále živou a obľúbenou tradíciou, niekde sa vykonávajú i keď už v redukovanej forme, obchôdzky po dedine, s maskami i bez nich. Čo by sme si teda mohli z fašiangových tradícií preniesť do dnešnej doby? Fašiangové obchôdzky mali význam aj v tom, že sa domu prišlo dobroprianie. "Dajže Bože, dobrý deň, aby vás nestihla povodeň." "Bodaj by vám zdravie slúžilo a nie sucho, ale dážď pole rosilo." "Láska a zmierlivosť, nech je váš stály hosť." Ak sú už fašiangové sprievody a záverečné oslavy fašiangov v mnohých regiónoch len spomienkou, mohli by sme si aspoň medzi sebou popriať dobro, dobrú úrodu a svornosť nielen v rodinnom kruhu, ale tiež v celej spoločnosti.

Aj v našej obci sme si pripomenuli tieto zvyky. Fašiangy sa začali a s nimi aj čas zábavy a veselosti. Obecný úrad v spolupráci s DHZO usporiadal v sobotu 30.01.2016 druhú obecnú fašiangovú zabijačku. Zdá sa, že tým vzniká ďalšia pekná novodobá tradícia našej obce.

Prvé pomocné ruky sa začali schádzať pred kultúrnym domom už pred ôsmou ráno. Nechýbala dobrá zábava a tak išla práca všetkým pekne od ruky. Vonku majstri mäsiari na čele s p. Jozefom Baniarom rozoberali mäso na všetky zabijačkové špeciality. Usilovne sa kúrilo pod kotlom, z ktorého sa postupne začala šíriť vôňa výbornej kapustnice. Pri sporáku sa zvrátili šikovné žienky a chystali ďalšie dobroty. Pripravovali sa klobásky, hurky, pečené rebierka a nechýbali ani sladké fašiangové šišky. Jednoducho pastva pre oči aj pre žalúdok. O 12-tej hodine bolo všetko pripravené a vôňa šíriaca sa do okolia začala lákať prvých návštevníkov, ktorí prišli ochutnať všetky dobroty. Ceny výrobkov boli prijateľné, chuť výborná a tak nie čudo, že postupne sa vyprázdnil všetky pekáče a tácky. O zábavu sa postaral „DJ“ Ján Baláž, ktorý púšťaním CD roztancoval hostí. Zábava bola výborná a trvala až do večera.

Podakovanie pána starostu v nemalej miere patrí všetkým zúčastneným.

POCHOVÁVANIE BASY:

Druhou časťou fašiangových zvykov v obci je pochovávanie basy, ktoré sa tento rok uskutočnila 06.02.2016 v kultúrnom dome. Prvou časťou je, akože inak, tancovačka, nech sa ešte národ vyblázni, vyšantí a vyskáče, lebo keď sa už basa pochová, nastane dlhý, štyridsaťdňový pôst.

Farárom, ktorý nám na 40 dňový odpočinok navždy vypravdil našu milovanú basu bol p. Jozef Sovinec, ktorý prečítal všetkým prítomným smútiacim vtipne zveršované lotroviny, ktoré sa počas roka udiali. Zábavy a smiechu bolo pri tom neúrekom.

A, keď už nastal samotný obrad pochovávania basy s celým smútočným sprievodom a milovanou basou, plačky sa s ňou ťažkou lúčili a veľmi plakali. Pán „farár“ niekoľko razy prešiel pred „smútiacim“ davom a výdatne ich „posvätil“ svätenou vodou.

Ďakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k usporiadaniu tejto peknej akcii !

Detský karneval

*„Hurá je to tu radujú sa všetci,
prišiel opäť k nám detský karneval.
Rýchlo masky von, nabok všetky veci,
dnes tu nie je nik, kto by v kúte stál.....“*

Dňa 07.02.2016 sa naše deti dočkali... Kultúrny dom bol plný všakových masiek. Výzdoba dotvárala atmosféru fašiangového šantenia. Rodičia pre deti pripravili masky, obliekli ich do nich a mohli sme začať. A tak deti šantili a tančili. Počas veselého popoludnia sa všetci prítomní mohli občerstviť keksíkmi, slanými

lupienkami, tyčinkami a teplým čajom. Ďakujeme všetkým ktorí sa pričínili o to, aby deti mali zase o jeden pekný zážitok navyše.

Popolcová streda, začiatok pôstu

Po veselom fašiangovom období nastáva čas útlmu, čiže pôstu. Ten začína na Popolcovú streda, ktorá prípadne tento rok na 10. február 2016. Bol to čas, kedy pojedli mäso z koncoročných a januárových zabíjačiek a ešte neprišiel čas mláďat kôz, či barančekov. Preto jedli väčšinou kaše, lúšteniny, kyslú kapustu, múčne jedlá, pili bylinkové čaje a maximálne mali ryby, čiže jedlá pôstne. Organizmus sa prečistil a dost si oddýchol pred blížiacou sa jarou, kedy sa príroda prebúdzá do svojho nového, vitálneho cyklu. Popolcová streda je pripomienkou ľudskej konečnosti a cieľa či smerovania vlastného života. Popolcovou stredou začíname pôstne obdobie a v ten deň je prísny pôst, takmer hladovka. Je to pozvanie liturgie do nového liturgického roku. Nasledujúce dni nás privedú k Veľkej noci, pamiatke na umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie Pána. Pripomína pomítnosť pozemského života - všetko sa raz pomíne a my zomrieme. Sme pútnikmi na tomto svete, ktorí nesmú zabudnúť na svoj pravý a konečný cieľ. Pôst končil na Bielu veľkonočnú sobotu po vzkriesení Krista.

Ponúkame na toto pôstne obdobie jeden možno aj zabudnutý recept:

Recept

Fučka - zemiaková kaša - typické slovenské jedlo - na rozdiel od zemiakového pyré je samostatným hlavným jedlom, nie prílohou k mäsu

Zloženie:

600-700 g zemiaky
3-5 PL múka hrubá
1/2 KL soľ
2 ks väčšej cibule
1 a 1/2 dcl masť (olej)

Postup:

Zemiaky očistíme, pokrájame na menšie kúsky, zalejeme vodou a postavíme variť. Osolíme až keď začnú vriieť.

Medzi tým si usmažime na oleji alebo na masťi nakrájanú cibuľu.

Ak sú už zemiaky celkom mäkké, roztlačíme ich aj s trochou vody, v ktorej sa varili a prisypeme múku. Dáme ešte na chvíľu variť a stále premiešavame a vtedy si kaša odľukuje - podľa toho dostala meno. Podávame dobre poliate opraženou cibuľou. Najlepšie k tomu chutí kyslé mlieko.

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Obecné zastupiteľstvo v Banskom Studenci na svojom zasadnutí v mesiaci január 2016 prijalo tieto uznesenia:

SCHVÁLILO

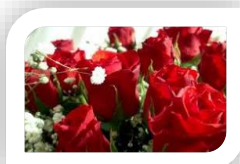
- Program ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva.
- Schválenie rozpočtového opatrenia č. 2/2015
- Odpísanie nevyhnutných pohľadávok z roku 2007 vo výške 1917,21 Eur

Spoločenská rubrika v obci:

V mesiaci január sa krásneho životného jubilea dožili:

- p. Marta Cibulová – 60 r.
- p. Mária Dobříková – 60 r.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Navždy nás opustili:

- p. Jozf Cibula – náš rodák
- p. Alíca Mizeráková

Pripravujeme :

- **6. marca 2016** – 71. výročie osláv oslobodenia našej obce pri pamätníku
- **12. marca 2016** – pálenie Moreny za účasti vystúpenia folklórneho súboru Šášov a folklórneho súboru Hron v Kultúrnom dome sa pri tejto kultúrnej akcii uskutočnia tvorivé dielne spojené s Veľkonočnými trhmi

Informácie pre občanov:

- Oznamujeme občanom, že voľby do NR SR sa budú konať dňa 05.03.2016 v čase od 7.00 hod. do 22.00 hod. v zasadačke obecného úradu
- Oznamujeme občanom, že pracovníkom, ktorý bude vykonávať stavebný úrad v obci je Ing. Vladimír Kráľovič, tel. kontakt 0903 486 832, email: ing.vladimirkralovic@gmail.com. Podávanie žiadosti týkajúcej sa stavebného úradu je denne v úradných hodinách na obecnom úrade v Banskom Studenci.
- Pri príležitosti 750. výročia prvej zmienky o našej obci obec plánuje uskutočniť oslavy a vydať knižnú publikáciu. Pri tejto príležitosti prosíme všetkých, aby doniesli na úrad staré fotky a navrhli osobnosti do pripravovanej publikácie o obci.
- V dňoch od 01.03.2016 – do 11.03.2016 sa uskutoční zber použitého šatstva. Vrecia s použitým šatstvom môžete v uvedených dňoch nosiť do kultúrneho domu.

Pracovné stretnutia a porady starostu: január – február 2016

- 18.01 – Zasadnutie Okrskovej komisie a voľba predsedu okrskovej komisie.
- 19.01 – Konzultácie s riaditeľom technických služieb Banská Štiavnica o zbere drobného elektro odpadu a použitých pneumatík.
- 25.01 – Školenie SČK na Okresnom úrade Banská Štiavnica.
- 27.01 – Pracovné stretnutie na ÚPSVR v Banskej Štiavnici.
- 28.01 – Školenie obsluhy IVECO – DAILY v Hontianskych Nemciach.
19.00 Slávnostné otvorenie Zimného zrazu slovenských turistov v Banskej Štiavnici.
- 29.01 – Stretnutie so zástupcom spoločnosti CAPAREAL s.r.o. – rekonštrukcia verejného osvetlenia v našej obci.
- 1.02 – Stretnutie s riaditeľom obvodného oddelenia v Banskej Štiavnici, dôvod krádež na obecnej zabíjačke našim občanom M.G.
- 3.02 – Stretnutie so zástupcami spoločnosti LASER media s.r.o., verejné osvetlenie v našej obci.
- 9.02 – Podpísanie Dohody o vykonaní rekonštrukcie verejného osvetlenia v obci medzi CAPAREAL spol. s.r.o. a Obcou Banský Studenec za celkovú sumu 25 933,50 eur z vlastných zdrojov. S výmenou svietidiel sa začne vo štvrtok 10.02.2016 v prípade nepriaznivého počasia neskôr.